

AI-community registratie

Plan van Aanpak 2024 | V1.0 17-05

AI-community registratie als katalysator voor verminderen registratielast

Registratielast in de zorg is een knelpunt

Registratielast in de zorg verwijst naar de tijd en moeite die zorgprofessionals moeten besteden aan het documenteren en bijhouden van patiëntgegevens en andere administratieve taken. Dit omvat zaken als het invullen van formulieren, het bijhouden van elektronische patiëntendossiers, het rapporteren van behandelingen en het registreren van medische gegevens. Hoewel deze taken belangrijk zijn voor de kwaliteit en continuïteit van de zorg, kunnen ze ook belastend zijn, omdat ze tijd in beslag nemen die anders aan directe patiëntenzorg zou kunnen worden besteed.

AI-systemen kunnen helpen met het verminderen van de registratielast:

- Elektronische Patiëntendossiers (EPD): AI kan helpen bij het stroomlijnen en automatiseren van gegevensinvoer in elektronische patiëntendossiers. Dit kan door spraakherkenning voor het dicteren van notities of door het automatisch extraheren van relevante informatie uit gescande documenten of digitale bronnen.
- Spraakherkenning: AI-gestuurde spraakherkenningssystemen kunnen artsen en zorgverleners helpen door gesproken taal direct om te zetten in geschreven tekst, wat tijd bespaart bij het handmatig invoeren van gegevens.
- Natuurlijke Taalverwerking: NLP kan worden gebruikt om ongestructureerde data, zoals doktersnotities, te analyseren en te categoriseren. Dit helpt bij het efficiënter organiseren van patiëntinformatie en kan helpen bij het automatiseren van bepaalde administratieve processen.
- Geautomatiseerde Beslissingsondersteuning: AI-systemen kunnen zorgverleners ondersteunen met klinische besluitvorming door het leveren van gepersonaliseerde aanbevelingen op basis van patiëntgegevens. Dit kan helpen bij het verminderen van fouten en het versnellen van het besluitvormingsproces.

Naar een AI-community registratie

De AI-community registratie haalt knelpunten en barrières op, leidt toe naar bestaande initiatieven en voorzieningen en, indien nodig, initieert nieuwe samenwerkingen. Met als stip op de horizon: een situatie, waarin AI-systemen optimaal kunnen bijdragen aan het verminderen van registratielast.

Eerste kennismaking, vraagstelling en randvoorwaarden

Werken in AI-community

Hoe kunnen we toewerken naar het gewenste resultaat? Het concept van een AI-community biedt een antwoord op deze vraag.

Een AI-community is een open systeem dat gevormd wordt door professionals uit verschillende organisaties. In dit systeem worden kennis en knowhow uitgewisseld: professionals binnen (intra-organisatieel) instellingen, tussen (inter-organisatieel) instellingen en tussen formele en informele organisaties.

Op deze manier ontwikkelt men nieuwe inzichten, oplossingen en werkwijzen. Het doel wat wordt nagestreefd met een AI-community is dat samenwerkende organisaties optimaal gebruik maken van elkaars kennis en deskundigheid en samen de ontbrekende en nieuwe kennis ontwikkelen. Hiermee wordt bereikt dat samenwerkende organisaties vanuit dezelfde intellectuele uitgangspunten werken waardoor de herkenbaarheid en de kwaliteit van het aanbod van het AI-community toeneemt.

Belangrijke kenmerken van een AI-community zijn: toegankelijk voor iedereen; er is geen sprake van een directe hiërarchische verhouding; kennis en kunde is van en voor iedereen; thematische opzet; er worden geen projecten uitgevoerd en het heeft een begin en eind.

Vraagstelling

Dit Plan van Aanpak behandelt de onderstaande onderwerpen:

- Bouw en werking van de AI-community registratie.
- Inzicht in de werkwijze, activiteiten en resultaten 2024/2025.

Randvoorwaarden en kaders

Dit Plan van Aanpak kent de onderstaande uitgangspunten en kaders:

- Het concept van 'passende zorg' wordt als uitgangspunt genomen. Binnen het concept van 'passende zorg; worden AI-systemen gezien als belangrijke motor om de doelstellingen mogelijk te maken.
- Andere niet AI-gestuurde interventies om te komen tot registratielast vermindering, worden niet behandeld in de AI-community registratie.
- Bij het schrijven van dit document was er nog geen formeel akkoord op de AI Act. De lijn van redenering vanuit de AI Act wordt gevolgd.
- Deze notitie bouwt voort op de afspraken uit de IZA en NvS.
- Deze notitie is gericht op de gezondheidszorg en de daarin acterende stakeholders en geschreven vanuit de optiek van een zorgaanbieder. Dit omdat zorgaanbieders de hoofdgebruikers en betalers zullen zijn.
- Interessant voor ondernemers, onderzoekers, beleidsbepalers van zorgaanbieders en ambtenaren.
- De inhoud van de notitie is gebaseerd op gevoerde gesprekken en eerdere opgedane praktijkkennis.

AI als uitdaging voor alle betrokkenen

AI als uitdaging voor alle betrokkenen

Het succes van AI is niet afhankelijk van individuele AI-toepassingen die in grote aantallen worden gebruikt, maar van hun onderlinge samenwerking als een samenhangend stelsel van voorzieningen. Dat vereist samenwerking.

Er zijn goede redenen waarom deze uitdaging onrealistisch is.

- Ten eerste optimaliseert elke betrokkene zijn eigen positie, en heeft geen verantwoordelijkheid voor het realiseren van oplossingen daarbuiten. Bedrijven doen wat bedrijven doen, ziekenhuizen doen wat ziekenhuizen doen, verzekeraars doen wat verzekeraars doen en gebruikers doen wat gebruikers doen.
- Ten tweede speelt de ontwikkeling van een groot aantal verschillende standaarden. Standaarden kunnen zowel leiden tot enorme creativiteit als tot stilzetten van elke ontwikkeling. Het is niet de standaard als zodanig die succes garandeert, maar de kwaliteit die zij heeft in relatie tot het domein en het doel.

Er zijn eveneens goede redenen waarom we die onrealistische uitdaging toch zullen aanpakken. Die liggen in de financiële en demografische ontwikkelingen die de welvaartsstaat dwingen tot een fundamentele transformatie die zich in de komende 10 jaar zal ontwikkelen. Ook de stormachtige ontwikkelingen van AI dwingt tot samenwerking en afstemming.

Te zetten stappen

De oplossing ligt in de schijnbaar eenvoudige stappen die in dit Plan van Aanpak als basis zijn genomen:

- Bewustwording van de knelpunten.
- Ontwikkelen van motivatie om er iets aan te doen.
- Mobiliseren van bestaande en ontwikkelen van nieuwe nodige kennis.
- Ontwikkelen van nieuwe vaardigheden.
- Werkelijk aanpakken van de knelpunten.

Iedereen aan zet

De gebruikelijke aanpak van grote subsidietrajecten is te traag, te weinig flexibel en leidt tot het beperkt mobiliseren van de creativiteit en intelligentie die nodig zijn om deze uitdaging tot een goed einde te brengen.

Het is elke stakeholder, die een deel van de oplossing heeft voor het vraagstuk, die nu aan zet is. Binnen de AI-community is die plek die dat faciliteert.

Wanneer een succes en hoe dit te bereiken

Wanneer is een AI-community geslaagd?

Een AI-community is geslaagd als er sprake is van onderstaande situatie :

- *Zorgaanbieders.* Zorgaanbieders zijn voorzien van contacten, kennis en vaardigheden om het innovatie en implementatieproces in hun instelling succesvol te doorlopen en te komen tot succesvolle borging en financiering van AI-systemen.
- *Kennisinstellingen.* Zorgaanbieders zijn verrijkt met nieuwe kennis en inzichten door de koppeling met kennisinstellingen.
- *Ondernemers en innovators.* Zorgaanbieders zijn verrijkt met nieuwe kennis en inzichten door de koppeling met ondernemers en innovators. Ook koppelingen met financierders.
- *Nationale overheid.* Er wordt gewerkt aan de opschaling en grootschalige duurzame en schaalbare inzet van AI-systemen voor registratie. Versterken van trust en confidence in en tussen actoren en in data. Komen tot randvoorwaarden, die breed gebruik mogelijk maakt.
- *Financiers.* Nieuwe bewezen producten en diensten, die de betaalbaarheid en kwaliteit van de geleverde zorg vergroten.

Realisatie van de ambitie

De onderstaande werkwijze wordt gehanteerd:

- *Ontmoeting.* AI-community registratie geeft partners de gelegenheid elkaar te ontmoeten en gezamenlijk na te denken, te discussiëren. Dit is fysiek.
- *Bewustwording.* AI-community registratie creëert bewustwording van de mogelijkheden van AI door het breed communiceren van voorbeelden op een aansprekende manier, bijvoorbeeld door de inzet van ambassadeurs, aansprekende communicatie en inspirerende events.
- *Motivatie.* AI-community registratie creëert motivatie door de meerwaarde van AI binnen het thema/onderwerp duidelijk te maken: gemak en betere gezondheid voor professionals en burgers, een makkelijk registratieproces en verbetering van kwaliteit voor zorgaanbieders.
- *Kennis.* AI-community registratie maakt kennis beschikbaar: welke AI-oplossingen werken voor welk doel en in welke situatie? Welke mensen kennen die oplossingen?
- *Vaardigheden.* AI-community registratie geeft medewerkers van instellingen de vaardigheden om AI-systemen succesvol te kunnen gebruiken: praktische tips, begeleiding, trainingen en projectondersteuning.

Activering en spelregels van AI-community registratie

Activering van AI-community registratie

De AI-community wordt geactiveerd door een ondersteuningsbureau. Het ondersteuningsbureau kent geen eigen agenda en is onafhankelijk en kan door deze vrije rol zorgen voor roering en beweging. Nictiz zal de rol van het ondersteuningsbureau op zich nemen.

Het kernteam samenwerkingspartners bestaat uit landelijke partijen, die een sleutelrol spelen in de ontwikkeling, testen, opschalen, gebruiken, aanbieden en financieren van AI-systemen voor registratie. Nictiz zal deze partijen bijeen brengen.

Deelnemers van zijn die partijen, individuen en andere geïnteresseerden, die een belang hebben bij het optimaal kunnen inzetten van AI-systemen voor het tegengaan van registratielast.

Spelregels AI-community

De deelnemers onderschrijven het volgende:

- Het AI-community is toegankelijk voor iedereen.
- Ingebrachte en ontwikkelde kennis en kunde is van en voor iedereen.
- Respect voor elkaars standpunten.
- Gericht op schaalbare en duurzame oplossingen.
- Kijkend naar algemeen nut en niet naar eigen belang.

AI-community registratie: werkwijze, activiteiten en resultaten 2024

Plan van Aanpak

Activiteiten

- Formuleren plan van aanpak.
- Oplijnen samenwerkingspartners.
- Opstellen van de uitvraag. Denk aan onderwerpen als: financiering, inpassing binnen werkwijze zorgaanbieders, ethische vraagstukken, etc.
- Inventarisatie deelnemers.
- Communicatiestrategie.
- Outline Glossy.

Deliverables

- Plan van Aanpak.
- Outline Glossy.
- Overzicht Deelnemers.,
- Vragenlijst opgesteld.

Tijdsplanning

- Q1 2024.

Uitvraag en verwerking

Activiteiten

- Vragenlijst toetsen bij partners.
- Vragenlijst breed uitzetten.
- Verwerken van resultaten uit uitvraag met kernteam samenwerkingspartners.

Deliverables

- Uitvraag uitgevoerd.
- Resultaten verwerkt.
- Bijeenkomst Kernteam.

Tijdsplanning

- Q2 2024.

Toeleiding naar

Activiteiten

- Vraagstukken uit uitvraag neerleggen bij de juiste instantie(s), initiatieven en of voorzieningen.
- Monitoren, motiveren en actief bijdragen om te komen tot een antwoord op het vraagstuk.
- Initiëren van nieuwe samenwerkingen indien geen antwoord gevonden kan worden bij bestaande initiatieven en voorzieningen. Dit is samenspraak met de samenwerkingspartners.
- Advisering VWS over barrières en mogelijke oplossingsrichtingen.
- Naar aanleiding van de barrières en oplossingsrichtingen, worden bijeenkomsten, werkbezoeken en/of brainstorm sessie georganiseerd.

Deliverables

- Verbinden mensen met vragen met mensen met antwoorden.
- Inzicht in bestaande initiatieven en voorzieningen.
- Eventueel nieuwe samenwerkingen initiëren.
- Beleidsadviezen VWS.

Tijdsplanning

- Q3-Q4 2024.

Naar vervolg

Activiteiten

- Festival over AI voor registratie.
- Oplevering digitale glossy met best practices, antwoorden op de vragen uitvraag, toeleiding naar huidige voorzieningen, etc.

Deliverables

- Realisatie bundeling door ontmoetingen en kennisdeling over bestaande initiatieven en voorzieningen.
- Eventueel opmaat voor nieuwe samenwerkingen.

Tijdsplanning

- Q2 2024 – Q1 2025.

Hoe nu verder in 2024 en contact

Definities en bronnen

- AI-systemen: <https://oecd.ai/en/wonk/ai-system-definition-update>
- AI-ACT: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20230601STO93804/eu-ai-act-first-regulation-on-artificial-intelligence>
- Nationale Visie en Strategie Gezondheidsinformatiestelsel: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2023/03/31/nationale-visie-en-strategie-gezondheidsinformatiestelsel>
- Passende zorg: <https://www.zorginstituutnederland.nl/passende-zorg>
- Gezondheidszorg: <https://www.vzinfo.nl/bronnen-methoden-en-achtergronden/gezondheidszorg>
- Community of Practice (AI-community registratie): <https://www.communityofpractice.ca/background/what-is-a-community-of-practice/>

Hoe nu verder

Let op: dit Plan van Aanpak en haar activiteiten worden beschouwd als ‘levend’.

Dat betekent dat doordat wordt samengewerkt, de inhoud en aard van de activiteiten kunnen veranderen.

U bent van harte welkom.

Contact

Dit Plan van Aanpak is opgesteld door Nictiz.

Bij vragen en/of opmerkingen kunt u contact opnemen met

Dick-Jan Zijda

dickjan.zijda@nictiz.nl

06-19363342